

Veel üks vastus saabus. Täitmata olulised ametikohad ja sisekontrolli tegevus

Teenistuskohdade täitmisest

Esitasite Rae Vallavalitsusele arupärimise, milles soovite vastuseid küsimustele, mis puudutavad täitmata teenistukohti. Järgnevaga anname vastused küsimuste esitamise järjekorras.

1. Sisekontrolli teenistuskoha täitmiseks korraldatud konkursid ei ole seni andnud oodatud tulemust ja kuni koha täitmiseni ostab vald sisekontrolli teenust sisse. Hetkeseisuga saame öelda, et võimalik ametikohale sobiv ja vajalikku pädevust omav kandidaat on olemas, kuid ta on võtnud mõtlemisaja ja ootame temapoolseid tingimusi läbirääkimisteks, et jõuda loodetavasti ametikoha täitmiseni.

2. Andmekaitse spetsialisti teenistukohta täitnud isik on lahkunud vahetult valla teenistusest ja konkursi ametikoha täitmiseks korraldame lähiajal.

3. Aruanded on lisatud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Madis Sarik

vallavanem

Lisad: Sisekontrolli 2019 aruanded

Vastuse juures olid ka sisekontrolli tegemisi kajastanud aruanded. Järgnevalt avaldan ka need ja mõnesse kohta kirjutasin ka omi mõtteid juurde.

ARUANNE

Rae valla maa- ja kinnisvaratehingute sisekontrollist

Läbiviimise aeg: oktoober 2018 ja veebruar-märts 2019

1 Sisekontrolli eesmärk

Sisekontrolli eesmärgiks on tagada, et sisekontrollimeetmed toimiksid ja annaksid põhjendatud kindlustunde riskide maandatusest aktsepteeritavale tasemele.

Valla maa- ja kinnisvaratehingute sisekontrolli konkreetseteks ülesanneteks oli hinnata:

- sisekontrollisüsteemi meetmete olemasolu ja piisavust
- sisekontrollisüsteemi rakendamist ja selle tulemuslikkust
- tegevuse vastavust regulatsioonidele ja kordadele
- sisekontrollimeetmete ja riskide vahelist suhet.

2 Sisekontrolli valdkond

Rae valla tehingud maa ja kinnisvara omandamisel, võõrandamisel ning isikliku kasutusõiguse

seadmisel.

3 Sisekontrollile allutatud periood

Sisekontrollile allutatud periood oli 2017. ja 2018.aasta.

4 Sisekontrollimeetmed

Peale EV seadustest tulenevate nõuete (teingu vorm ja notariaalne tõestamine) on valla maa- ja kinnisvaratehinguid reguleerivaks põhilisteks aktiks Rae valla põhimäärus (valla vara müük otsustuskorras ja enampakkumise teel, isikliku kasutusõiguse seadmine ja selle tasu määramine).

Tehinguobjektide hinna määramiseks kasutatakse väliseid kutselisi hindajaid.

5 Rakendatud protseduurid

Sisekontrollis vaadati läbi kõik 2017. ja 2018.aastal toimunud valla maa ja kinnisvara omandamise ja võõrandamise tehingud ning isikliku kasutusõiguse seadmised nii valla kui ka tehingu teise poole kasuks.

Tehingute analüüsi dokumentaalseks aluseks olid:

- tehingute notariaalsed lepingud
- valla volikogu otsused, kui need olid tehinguks vajalikud
- kutseliste hindajate koostatud hindamisaktid (eksperthinnangud)
- vallavalitsuse korraldused.

Eelpool nimetatud tehingute puhul kontrolliti nende:

- tingimuste vastavust vallavalitsuse korraldustes ja/või volikogu otsustes sätestatule
- hinna vastavust volikogu otsuses määratud alghinnale või hindamisaktile (vähemalt).

6 Sisekontrolli leiud

Valla kasuks seatud isiklikud kasutusõigused maale olid valdavas enamuses vallale vajalike rajatiste (kergliiklustee ja valgustus, jalg- ja jalgrattatee jms) rajamiseks.

Tehingu teise poole kasuks seatud isiklikud kasutusõigused olid põhiosas vajalikud piirkonna energia ja tehnorajatiste majandamiseks.

Maa ja kinnisvara omandamine ning maale isikliku kasutusõiguse seadmine toimus vallavalitsuse vastava korralduse alusel. Tehingu hind määrati kas lähtuvalt eksperthinnangust või seaduses ettenähtud talumistasuna, mitmed tehingud toimusid tasuta.

Maa- ja kinnisvara võõrandamine toimus valla volikogu sellekohase otsuse alusel, milles sätestati tehingu läbiviimise kord ning objekti alghind või tasuta üleandmine.

Pistelisel kontrollitud kasutusvalduse seadmise lepingute tingimused vastavad vallavalitsuse sellekohastele korraldustele. Tehingute hind vastab kutselise hindaja hindamisaktis toodud hinnale.

Pistelisel kontrollitud maa ja kinnisvara omandamise lepingute tingimused vastavad vallavalituse sellekohastes korraldustes ettenähtule. Tehingute hind vastab kutselise hindaja hindamisaktis toodud hinnale või on läbirääkimiste tulemusena sellest madalam. **Huvitav. Kui kontrolliti KÕIKI tehinguid, siis kuidas siin räägitakse pisteliselt kontrollitud lepingutest. Leping on tehingu oluliseim osa!**

Kõigi maa ja kinnisvara võõrandamise lepingute tingimused vastavad valla volikogu otsustes sätestatule. Tehingute hind vastab kas valla volikogu otsuses määratule või on sellest kõrgem. **Jällegi, kui kontrolliti lepinguid pisteliselt, siis ei saa öelda, et kõigi lepingute tingimused vastasid sätestatule. Saab öelda – kõigi kontrollitud lepingute ...**

MAA- JA KINNISVARATEHINGUTE SISEKONTROLI KOKKUVÕTE

Sisekontrolli meetmete olemasolu ja piisavus. Kontrollitud valdkonna sisekontrolli meetmed on piisavad. Väga oluliseks ja tõhusaks tehingute hinnastamise sisekontrollimeetmeks on väliste kutseliste hindajate kasutamine. **Valdavas osas on hinnangu saamiseks kasutatud ühte ja sama hindajat, meetme usaldusväärst tõstaks erinevate hindajate kasutamine. See on selgelt kõige suurem oht. Nägime seda ka IKEAle maa müümisel. Hindaja „hindas“ nii nagu vaja ja jättis arvestamata naaber maatüki äsja toimunud müügi tulemuse, sest see oli 2 euri ruutmeetri pealt rohkem kui vallavalitsusel vaja oli ja nii söödetigi volikogule ette valeandmed, selle asemel, et rääkida ausalt. Otsus oleks ju ikka tulnud nii nagu tuli. Samas selline vale ja varjamine tekitab üha enam küsimusi tehingu tegelike tagamaade osas. Rahaliselt oli see 2 eurot ruutmeetri kohta väärt pea pool miljonit eurot. Pole ju taskuraha, vaid oluline summa.**

Sisekontrollisüsteemi rakendamine ja selle tulemuslikkus

Olemasolevaid sisekontrolli meetmeid on tulemuslikult järgitud, olulisi kõrvalkaldeid ei esinenud.

Tegevuse vastavus regulatsioonidele ja kordadele

Tegevused vastavad regulatsioonidele.

Sisekontrollimeetmete ja riskide vaheline suhe

Riskide hindamisel (vt 10.12.2018 Aruanne riskide hindamise kohta) hinnati valdkondade tegevuste riske 10-pallisel skaalal eraldi kahes aspektis: riski realiseerumise mõju ja tõenäosus.

Riski, et vara soetatakse pädeva otsuseta, hinnati madalaks (mõju 3, tõenäosus 4)

Riski, et vara ostuhind on üle turuhinna, hinnati väheoluliseks (mõju 2, tõenäosus 2)

Riski, et vara võõrandatakse pädeva otsuseta, hinnati väheoluliseks (mõju 2, tõenäosus 1)

Riski, et vara müügihind on alla turuhinna, hinnati väheoluliseks (mõju 2, tõenäosus 2)

Ilmselt on siin tegu sõnavääratusega – risk ei saa olla väheoluline, pigem vähe tõenäoline.

Eelkirjeldatud riskihinnangud leidsid valdkonna sisekontrollis kinnitust, sisekontrollimeetmed on piisavad ja rakendatud tulemuslikult, tegevused vastavad regulatsioonidele.

Eva Metsaots

Nõukoda OÜ

ARUANNE

Rae valla sotsiaalhoolekandelistele ning huvi- ja sporditegevuse toetuste taotlemise ja andmise sisekontrolli tulemustest

Läbiviimise aeg: aprill - juuni 2019

1 Sisekontrolli eesmärk

Sisekontrolli eesmärgiks on tagada, et sisekontrollimeetmed toimiksid ja annaksid põhjendatud kindlustunde riskide maandatusest aktsepteeritavale tasemele.

Valla sotsiaalhoolekandelistele ning huvi- ja sporditegevuse toetuste taotlemise ja andmise sisekontrolli

konkreetselt ülesanneteks oli hinnata:

- sisekontrollisüsteemi meetmete olemasolu ja piisavust
- sisekontrollisüsteemi rakendamist ja selle tulemuslikkust
- tegevuse vastavust regulatsioonidele ja kordadele
- sisekontrollimeetmete ja riskide vahelist suhet.

2 Sisekontrolli valdkond

Rae valla sotsiaalhoolekandelistele ning huvi- ja sporditegevuse toetuste taotlemine ja andmine, sh riigi poolt vallale kompenseeritavad, riigieelarvest finantseeritavad toetused. Huvi- ja sporditegevuse toetustena on käsitletud füüsiliste isikute poolt nimetatud tegevuste tarbeks tehtud kulutuste hüvitamist.

3 Sisekontrollile allutatud periood

Sisekontrollile allutatud periood on 2019. aasta jaanuarist kuni maikuuni (incl). See iseenesest teeb töö tulemuse küsitavaks. Hinnatav periood võiks ikka olla aasta.

4 Sisekontrollimeetmed

Valla sotsiaalhoolekandelistele ning huvi- ja sporditegevuse toetuste taotlemist ja andmist reguleerivateks aktideks on volikogu ja vallavalitsuse määrused ning vallavalitsuse korraldused. Riigieelarvest finantseeritavate toetuste taotlemist ja andmist reguleerivad EV seadused.

5 Rakendatud protseduurid

Sisekontrollis rakendatud protseduuridena vaadati läbi sotsiaalhoolekandelistele ning huvi- ja sporditegevuse toetuste taotlemist ja andmist reguleerivad normdokumendid ning kontrolliti pisteliselt nende järgimist taotluste menetlemisel (üksikjuhtumi kontroll).

Analüüsi dokumentaalseks aluseks olid:

- toetuste ja hüvitiste menetlemist sätestavad volikogu määrused
- toetuste ja hüvitiste taotlused

- taotlustega koos esitatud dokumendid
- vallavalitsuse korraldused toetuste andmisel
- komisjonide protokollid erandjuhtude käsitlemisel
- vallavalitsuse korraldused toetuse andmisest keeldumisel.

Eelpool nimetatud analüüsiobjektide puhul kontrolliti:

- toetuse ja hüvitise andmise eelduste (tingimuste) täidetust vastavalt seadusandlikes aktides sätestatule
- taotluste menetlemise aja vastavust seadusandlikes aktides sätestatule.

Lisaks võrreldi valla kodulehel esitatud toetusi ja hüvitisi kajastava teabe vastavust seadusandlikes aktides sätestatule.

6 Sisekontrollis läbi vaadatud taotluste üksikjuhtumid ja tehtud leiud

Taotluste läbi vaadatud üksikjuhtumite valim oli juhuslik arvestusega, et see oleks esindav nii vaadeldava ajaperioodi kui ka taotluste arvu suhtes. Eri liikide toetuste rohkuse tõttu ei kaasatud valimisse taotlusi, mille menetlus on lihtne ja andmine nõ faktipõhine (nt sünnitoetus, matusetootus).

Lisaks jäid mõned toetuste liigid üksikjuhtumi kontrollist välja seetõttu, et vaadeldaval perioodil (jaanuar-mai 2019) neid ei esinenud situatiivselt või tulenevalt nende ajalisest iseloomust (nt kooli algusega seonduv ranitsatoetus jms).

Läbi vaadatud üksikjuhtumites leitud lahknevused seadusandlikes aktides nõutavast on edaspidises kirjeldatud leiuna. Väiksemad mittevastavused ja/või küsitavused on kirjeldatud tähelepanekuna.

6.1 Peretoetused, sh

6.1.1 koduse mudilase toetus

Läbi vaadatud üksikjuhtumite arv 3, leide ei ole.

Tähelepanek: volikogu 16.09.14 määruses nr 11 Rae valla eelarvest perede toetamise kord ei ole toetuse saamise tingimusena sõnaselget nõuet, et laps peab olema valla elanik, kuigi toetuse maksmise lõpetamise üheks põhjuseks on asjaolu, et laps on välja registreeritud vallast. Valla kodulehel on toetuse saamise üheks tingimuseks lapse valla elanikuks olemine.

6.1.2 I klasi õpilase ranitsatoetus

Sisekontrollile allutatud perioodil (jaanuar – mai 2019) ranitsatoetust ei makstud.

Tähelepanek: volikogu 16.09.14 määruses nr 11 Rae valla eelarvest perede toetamise kord ei ole toetuse saamise tingimusena sõnaselget nõuet, et õpilane peab olema valla elanik. Valla kodulehel on toetuse saamise ühe tingimusena lapse valla elanikuks olemine.

6.1.3 laste- ja noortelaagris osalemistasu hüvitis

Läbi vaadatud üksikjuhtumite arv 2, leide ei ole.

6.1.4 noorte spordi- ja huvitegevuse kuluhüvitis

Läbi vaadatud üksikjuhtumite arv 23, sh huvitegevuse puhul 13 ja sporditegevuse puhul 10.

Lähtuti sellest, et:

Rae valla eelarvest perede toetamise korra § 11 lg 5 kohaselt tuleb taotlusele lisada treeningtasu või õppetasu maksmise aluseks olev dokument ja maksmist tõendav dokument või nende koopiad.

Sama korralduse § 11 lg 7 kohaselt makstakse hüvitist vastavalt iga lapse kohta ühe sporditegevuse ja ühe huvitegevuse eest kuni 50% tasutud treening- ja/või õppetasust. Nelja ja enama alaealise lapsega pere puhul on lapse hüvitis ühes kalendriaastas kuni 75% tasutud treening- ja/või õppetasust.

Leiud läbivaadatud taotlustes:

6.1.4.1 Huvitegevuse toetuse taotlusele nr 1190 lisatud kolme arve (õigemini: saldoteatise) summa on kokku 195 eur, kolme makse summa on kokku samuti 195 eur.

Vallavalitsuse 05.03.19 korraldusega nr 344 on taotlejale antud toetust 130 eur, mis ületab võimalikku lubatavat (50% tasutud kuludest ehk antud juhul 97, 5 eur) 32,5 eur võrra.

6.1.4.2 Sporditegevuse toetuse taotluse nr 1657 juures puuduvad maksmise aluseks olevad dokumendid (arved, leping vms), tasumine on tõendatud kokku summas 625 eur (pangaväljavõtte 7 maksega). Taotlusele on lisatud spordiklubi kinnitus, et: (lapse nimi.) eest, kes mängib ja käib trennis meie klu(u)bis oli makstud (maksja 1 nimi) arvelt 625.00 EUR ja (maksja 2 nimi) arvelt 270.00 EUR.

Vallavalitsuse 05.03.19 korraldusega nr 344 on taotlejale antud toetust 180 eur, kuigi on täitmata hüvitise maksmise üks põhitingimustest (puuduvad maksmise aluseks olevad dokumendid - arved, leping vms).

6.1.4.3 Sporditegevuse toetuse taotluse nr 11 juures puuduvad maksmise aluseks olevad dokumendid (arved, leping vms), tasumine on tõendatud kokku summas 225 eur.

Vallavalitsuse 29.01.19 korraldusega nr 188 on taotlejale antud toetust 112,5 eur, kuigi on täitmata hüvitise maksmise üks põhitingimustest (puuduvad maksmise aluseks olevad dokumendid – arved, leping vms).

Tähelepanek 1: jättes osadelt taotlejatelt seaduses sätestatud dokumendid nõudmata ei ole toetuste taotlejaid/saajaid koheldud võrdselt

Tähelepanek 2: ...mitte kõik vaadeldud üksikjuhtumite menetlusdokumendid (taotluse lisadokumendid) ei ole üles laetud taotluse juurde dokumendihaldussüsteemi Amphora.

Tähelepanek 3: ...menetluse 45-päevane ajapiir taotluse esitamisest kuni vallavalitsuse otsuseni on ületatud 11 taotluse puhul. Menetleja selgituste kohaselt on põhjuseks taotlejatelt lisadokumentide küsimine.

6.1.5 õpilase sõidukompensatsioon

Läbi vaadatud 2 üksikjuhtumit, leide ei ole.

6.1.6 eralasteaia toetus

Läbi vaadatud 1 üksikjuhtum, leide ei ole.

6.2 Sotsiaaltoetused valla eelarvest, sh

6.2.1 suurpere, eestkostepere ja puudega lapse vanema emadepäeva toetus

Läbi vaadatud 1 üksikjuhtum, leide ei ole.

6.2.2 suurpere, eestkostepere ja puudega lapse vanema jõulutoetus

Läbi vaadatud 1 üksikjuhtum, leide ei ole.

6.2.3 pensionäri, puudega täisealise ja puudega lapse ravimi-/või hambaravitoetus

Läbi vaadatud 4 üksikjuhtumit, leide ei ole.

6.2.4 pensionäri ja puudega lapse prillitoetus

Läbi vaadatud 1 üksikjuhtum, leide ei ole.

6.2.5 toetus puudega täisealise ja puudega lapse küttekulude eest osaliseks tasumiseks

Läbi vaadatud 1 üksikjuhtum, leide ei ole.

6.2.6 invatehnilise abivahendi toetus

Läbi vaadatud 2 üksikjuhtumit, leide ei ole.

6.2.7 kinnipidamisasutusest vabanenud isiku ühekordne toetus

Sisekontrolli aruanne 5

Läbi vaadatud 1 üksikjuhtum, leide ei ole

6.2.8 muu toimetulekut soodustav toetus

Läbi vaadatud 2 üksikjuhtumit, leide ei ole.

6.3 Muud toetused valla eelarvest, sh

6.3.1 täisealise isiku hooldaja toetus

Läbi vaadatud 4 üksikjuhtumit.

Volikogu 20.03.18 määrusega nr 7 kehtestatud Sotsiaalteenuste osutamise kord Rae vallas § 15 lg 1 sätestab, et: Hooldaja määramist on õigus taotleda sotsiaalhoolekandega hõlmatud täisealisel isikul, kellel puuduvad perekonnaseaduse alusel ülalpidamist andma kohustatud isikud.

Sama korra § 15 lg 2: Erandjuhtudel võib hooldaja määrata sotsiaalhoolekandega hõlmatud isikule, kellel on ülalpidamist andma kohustatud isikud või eestkostja, kuid kelle suhtes ülalpidamist andma kohustatud isik või eestkostja ei ole võimeline tagama hooldatavale hooldust enda või oma perekonna tavalist ülalpidamist või elukorraldust kahjustamata.

Rahvastikuregistri andmetel on läbivaadatud üksikjuhtumites kõigil täisealistel hooldatavatel täisealine laps või lapsed, kes Perekonnaseaduse § 96 kohaselt on kohustatud vanemaid ülal

pidama. Kolmes üksikjuhtumis on hooldajaks määratud hooldatava laps ning ühes abikaasa. Leid: Menetlusedokumentide hulgas ei leidu eelkirjeldatud erandjuhu rakendamist võimaldavaid tõendusmateriale selle kohta, et ülalpidamist andma kohustatud isikud ei ole võimelised tagama hooldatavale hooldust.

Tähelepanek: Sotsiaalteenuste osutamise kord Rae vallas § 15 lg 3 sätestab, et Hooldatav, kes taotleb hoolduse seadmist ja hooldaja määramist, esitab vallavalitsusele kirjaliku taotluse, milles lisaks § 44 lg 2-3 välja toodule avaldab andmed hooldaja isiku kohta, kui hooldatav ise on leidnud hooldajaks sobiva isiku.

Eeltoodus viidatud § 44 lõiked 2 ja 3 ei sisalda teavet taotluse nõutava sisu kohta, need on loetletud sama määruse § 46 lõigetes 2 ja 3.

6.3.2 lapse hooldaja toetus

Läbi vaadatud 2 üksikjuhtumit, leide ei ole.

Tähelepanek: Lapse hooldajale toetuse maksmise tingimuseks on, et hooldaja ei käi tööl. Taotluse menetlejal puudus sisekontrolli toimumise seisuga võimalus kontrollida hooldaja tööhõivet (töötasult kinnipeetud ja makstud makse), kuna menetlejal puudub otsene juurdepääs MTA vastavatele andmetele. Ta saab seda teha sotsiaaltoetuste menetlemise süsteemis, kuid sinna jääb maha nende toetustega mitteseotud päringujälg kui isikuandmete loata lugemise logi.

6.3.3 lasteaia kohatasu soodustus

Läbi vaadatud 3 üksikjuhtumit, leide ei ole.

6.3.4 lasteaia toidukulu soodustus

Läbi vaadatud 1 üksikjuhtum, leide ei ole

6.3.5 juhiloa saamisel tehtud koolituskulude hüvitamine

Läbi vaadatud 2 üksikjuhtumit.

Volikogu 21.08.2018 määruse nr 20 Rae valla noortele juhiloa saamisel tehtud koolituskulude osalise kompenseerimise kord prg 3 lg 4 sätestab, et taotlus tuleb esitada Rae valla haridus- ja sotsiaalametile 30 (kolmekümne) kalendripäeva jooksul peale Maanteeameti poolt juhtimisõigust tõendava juhiloa väljastamist.

Leid: taotlus 10-4.2/4388 on esitatud toetuse saamise tingimusi rikkuvalt 5 kalendripäeva hilinenult (juhiluba on väljastatud 22.04.19, taotlus on esitatud 27.05.19). Dokumendihaldussüsteemis Amphora ei leidu vallavalitsuse korraldust toetuse taotluse mitterahuldamise kohta.

6.3.6 eralasteaia toetus

Läbi vaadatud 1 üksikjuhtum, leide ei ole.

6.3.7 mittetulundusliku tegevuse sihtotstarbeline toetus

Läbi vaadatud 2 üksikjuhtumit, leide ei ole.

6.4 Sotsiaaltoetusd riigieelarvest

6.4.1 toimetulekutoetus

Läbi vaadatud 2 üksikjuhtumit, leide ei ole.

SISEKONTROLLI KOKKUVÕTE

Sisekontrolli meetmete olemasolu ja piisavus

Kontrollitud valdkonda reguleerivad seadusandlikud aktid (kehtestatud korrad) on toetuste andmise tingimusi sätestavana piisavad, kuid puuduvad toetuste ja hüvitiste taotluste menetlemise töökorralduslikud juhendid. Juhendite puudumine võib osutada kriitiliseks menetleja asendamisel ja uue menetleja väljaõppel.

Sisekontrollisüsteemi rakendamine ja selle tulemuslikkus

Esineb puudusi sisekontrollisüsteemi (kehtestatud kordade) rakendamises ja dokumentide halduses.

Tegevuse vastavus regulatsioonidele ja kordadele

Mitte kõik tegevused ei vasta regulatsioonidele (p 6.1.4; p 6.3.1; p 6.3.5).

Sisekontrollimeetmete ja riskide vaheline suhe

Riskide hindamisel (vt 10.12.2018 Aruanne riskide hindamise kohta lisa 4) hinnati valdkondade tegevuste riske 10-pallisel skaalal eraldi kahes aspektis: riski realiseerumise mõju ja tõenäosus.

Riski hinnang, sh mõju tõenäosus konfidentsiaalne info lekib madal 4

3 toetuse saajaid ei kohelda võrdselt madal 3 4

eelarvevahendite puudumine (vale planeerimine) madal 3 4

inimlikud vead ja eksimused madal 3 3

toetust saab isik, kes ei kuulu toetuse sihtgruppi madal 2 4

toetust määratakse vales suuruses madal 2 3

toetuse eesmärk ja sihtrühm pole üheselt määratud väheoluline 2 2

toetust ei kasutata sihipäraselt väheoluline 2 2

toetuse määrad ei ole põhjendatud väheoluline 3 1

toetuse pettus (iseloomustab tahtlus) väheoluline 1 3

Valdkonna sisekontrollist järelduvalt on ülalkirjeldatud esialgsetest riskihinnangutest osutunud kõrgemaks järgmised tegelikud (realiseerunud) riskid

- toetuse saajate ebavõrdsest kohtlemisest

- inimlikest vigadest ja eksimustest (sisaldab mh riski, et toetust antakse vales summas)

- et toetust saab isik, kes ei kuulu toetuse sihtgruppi.

Sisekontrolli aruanne 8

Ilmnenud riskide maandamiseks tuleb sisekontrollimeetmeid täiustada, sh kehtestada menetlemise

töökorralduslikud juhendid.

Juhul, kui kehtestatud korrast oluliselt erinev menetluspraktika (nt täisealisele isikule hooldaja määramine ja temale toetuse maksmine) ei ole eksimus, vaid on juhtkonna poolt aktsepteeritud rutiin, tuleb selline sisuline muudatus sisse viia ka valdkonna vastavasse reeglistikku.

Oluline üldine tähelepanek paljude toetuste tingimuste täidetust peab menetleja kontrollima manuaalselt mitmest andmekogumist (nt koduse mudilase toetuse menetluses toimub kontroll 6-st andmebaasist), mis on töömahukas ning eksimustele aldis protsess võrreldes alternatiivse ITlahendusega.

Eva Metsaots

Nõukoda OÜ

ARUANNE

Töötingimuste ja füüsilise julgeoleku tagamise sisekontrolli tulemustest Rae valla haridusasutustes

Läbiviimise aeg: september oktoober 2019

1 Sisekontrolli eesmärk

Sisekontrolli eesmärgiks on tagada, et sisekontrollimeetmed toimiksid ja annaksid põhjendatud kindlustunde riskide maandatusest aktsepteeritavale tasemele.

Töötingimuste ja füüsilise julgeoleku tagamise sisekontrolli konkreetseteks ülesanneteks oli hinnata:

- sisekontrollisüsteemi meetmete olemasolu ja piisavust
- sisekontrollisüsteemi rakendamist ja selle tulemuslikkust, sh kriisiolukorras tegutsemise abinõusid
- tegevuse vastavust regulatsioonidele ja kordadele
- sisekontrollimeetmete ja riskide vahelist suhet.

2 Sisekontrolli valdkond

Tööohutuse ja füüsilise julgeoleku tagamise sisekontrollis vaadeldi all-loetletud valdkondi ning (lisaks plaanilisele) ka psüühilist heaolu: Haridusasutuste spetsiifikast lähtuvalt on eritähelepanu pööratud lastele.

1. organisatoorsed, sh kas on määratud/valitud töökeskkonna spetsialist, volinik ja nõukogu,

nende pädevus ja koolitus;

2. esmaabi, sh kas on määratud esmaabiandja(d), nende koolitus, esmaabivahendite olemasolu ja täielikkus, ligipääsetavus ja märgistus, nähtaval kohal teabe ja esmaabi ruumi olemasolu;

3. isikukaitsevahendid, sh vahendite olemasolu, vahendi kandja juhendamine;

4. tervisekontroll, sh nakkushaiguste tervisekontrolli läbimise tõendi nõue, kuvariga töötajate tervisekontroll, tervisekontrolli läbiviimise ajalised nõuded;

5. riskianalüüs, sh kas on tehtud riskianalüüs ja koostatud selle alusel tegevuskava (aeg, teostajad, vahendid), kas riskianalüüsi on tutvustatud töötajatele, kas riskianalüüsi on vajadusel uuendatud;

6. töötajate juhendamine, sh kas on olemas ohutusjuhend(id), kas töötajaid juhendatakse tööle asumisel/naasmisel, kas juhendamine registreeritakse vastaval kaardil (kuupäev, sisu, kestus), kas töötaja kinnitab seda allkirjaga;

7. leppetrahv, sh kas on sätestatud leppetrahvi rakendamise võimalus töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumise eest, kas selles on täpselt defineeritud rikkumisena käsitletavad tegevused;

8. päästetööd, sh kas on määratud päästetööde ja evakuatsiooni eest vastutav isik, kas evakuatsiooniteed on märgistatud, takistusteta ja piisavalt valgustatud;

9. ohutusmärgistus ja -märguanded, sh kas ohualadele on paigutatud ohutusmärgid (keelu-, hoiatus-, kohustusmärgid), kas on kindlaks määratud ohumärguanded (liik ja viis – heli, valgus, suuline, käeline), kas nende tähendust on töötajatele/lastele selgitatud, kas on paigaldatud liiklusmärgid (Lapsed teel, kiirusepiirang), kas ülekäigukoht on märgistatud;

10. olme, sh kas on olemas nõutavad olmeruumid (riietus-, pesemis-, tualett-, puhke- ja einestamisruum, välitöödel riiete kuivatusruum), kas on tagatud puhas joogivesi puhastest nõudest, kas kätepesuvalamute juures on vahendid käte pesuks ja kuivatamiseks;

11. valve ja piirded, sh kas siseruumides on videovalve ja/või mehitatud valve, kas registreeritakse asutusse sisenevad võõrad; kas territooriumil on videovalve, kas lasteaia territoorium on suletud perimeetriga, kas lasteaia piirdeaed on piisavalt kõrge ja ligi maad ega võimalda üle ega alt ronimist, kas piirdeaia lippide vahe ei võimalda vahelt pugemist;

12. ohutusseadmed, sh kas on olemas suitsuandurid, kas elektripaigaldiste ohutus on kontrollitud, kas on olemas kustutusvahendid, kas nende töökorda kontrollitakse, kas on olemas ventilatsiooniseadmed, kas nende töökorda kontrollitakse;

13. ohutusmeetmed koolis ja lasteaias, sh kas trepi esimene ja viimane aste on märgistatud, kas treppidel on käsipuud, turvapiirded ja valgustus, kas turvapiirded on piisavalt kõrged ja varbade vahe kitsas, kas trepid ei ole libadad, kas klaasüksed, -seinad ja põrandani aknad on märgistatud ja varustatud kaitsega, kas põrandad on ohtlike kallakuteta ja mittelibedad; kas tööriistad ja seadmed on kättesaamatus kohas;

13.1 ohutusmeetmed lasteaias, sh kas väravad on lukustatavad lastele kättesaamatult, kas ruumidest/territoriumilt välja viidavate laste arv fikseeritakse, kas naasmisel laste arvu kontrollitakse, kas territooriumilt väljuvatel lastel on helkurmärgistus, kas kontrollitakse mänguväljaku ohutust (aluspind, turvaala, konstruktsioon, seadmed), kas kontrollitakse mänguasjade ohutust (vastupidavus, ealine sobivus, CE märgistus) ja puhtust, kas elektripistikud on lapsekindlad või neile kättesaamatult kõrgel, kas on piiratud laste vaba juurdepääs veele (bassein, veekogu), kas koosseisus on tervishoiutöötaja;

13.2 ohutusmeetmed koolis, sh kas keemiakabineti abiruumil on kaks ust, kas kemikaalid on lukustatud kapis, kas keemiaklassis on nähtaval kohal ohutusjuhend, kas tehnoloogiaraumis on masinate ja seadmete ohutu kasutamise juhendid, vajalikud kaitsevad seadmed, teave ohtude ja ohutute töövõtete kohta, vajalikud individuaalsed kaitsevahendid, piisav kohtäratõmme või tsentraalne puruimemissüsteem;

14. kliima, sh kas kontrollitakse sisetemperatuuri ja õhuniiskuse taset, õhu radoonisisaldust, gammakiirguse doosikiirust, lasteaias ka välisõhu tajutavat temperatuuri, kas õpperuumis on termomeeter;

15. korrashoid, sh kas õppe- ja sanitaarruume puhastatakse iga päev, kas pinnad on kergesti puhastatavad ja vajadusel desinfitseeritavad, kas puhastus ja desovahendid vastavad nõuetele (keemiaseadus, biotsiidiseadus), on originaalpakendis ja asuvad lukustatud kapis/ruumis, kas koristamise tööriistad ja seadmed on kättesaamatus kohas;

16. kriisiõppused ja ennetusmeetmed, sh kas korraldatakse ohuolukorra õppusi, kas personalile ja lastele selgitatakse ohusituatsioone, kas on õpetatud ära tundma varajasi ohumärke, kas on õpetatud käitumist kriisiolukorras;

17. ekstremismi ennetamine, sh kas on käsitletud võimalikke ekstremistlike sündmusi (lõhkekeha, tuli-, külm-, traumaatilise ja gaasirelva kasutamine, pantvangistamine), kas personalile on õpetatud passiivseid ja aktiivseid enesekaitsemeetodeid, kas jälgitakse

ekstremistliku kirjanduse levikut;

18. psühholoogiline tugi, sh kas tegeletakse koolikiusamise probleemiga, personali ja vaimselt ebastabiilsete laste nõustamisega, kas on olemas anonüümse teavitamise kanal.

3 Sisekontrollile allutatud periood

Sisekontrolli läbiviimisel lähtuti hetkeseisust kohapealsete protseduuride läbiviimisel 22. – 30. oktoobril k.a.

4 Sisekontrollimeetmed

Sisekontrolli meetmed on oma olemuselt kõik asutuse igapäevased tegevused ja töödokumendid, mis on osaks tööohutuse ja tervishoiu korraldamisest vastavalt kehtestatud nõuetele (olulised on nii õigusaktide nõuded kui asutuse enda kehtestatud reeglid), sh ametijuhendid, töötajate juhendamine ja väljaõpe ning koolitused, riskianalüüs, selle alusel koostatud tegevuskava riskide vähendamiseks/maandamiseks, ohuolukorras käitumise juhend, seadmete nõuetekohase hoolduse juhend jms.

5 Rakendatud protseduurid

5.1 normatiivaktide ja juhendmaterjalide analüüs

Vaadati läbi tööohutuse ja tervishoiu (füüsilise ja psüühilise turvalisuse) tagamist sätestavad normdokumendid, Tööinspektsiooni, Terviseameti, Tervise Arengu Instituudi jt juhendmaterjalid.

5.2 intervjuu

Ettevalmistatud küsimustiku alusel viidi läbi vestlus töökeskkonnaspetsialistiga. Vajadusel andis selgitusi asutuse juhataja.

5.3 dokumentide analüüs

Analüüsi dokumentaalseks aluseks olid:

- riskianalüüs
- riskianalüüsi alusel koostatud tegevuskava.

5.4 pisteline kontroll

Pistelisel kontrolliti normatiivaktide nõuete täidetust konkreetses haridusasutuses.

6 Sisekontrollis läbi vaadatud haridusasutused ja tehtud leiud

Sisekontrolliks valiti välja valla 4 haridusasutust – kaks kooli ja kaks lasteaeda. Neis asutustes leitud lahknevused seadusandlikes aktides nõutavast on edaspidises kirjeldatud leiuna. Väiksemad mittevastavused ja/või küsitavused on kirjeldatud tähelepanekuna.

Eelnev selgitus: Tervise Arengu Instituudi juhendmaterjalis (Vigastuste ennetamine ja turvalisuse edendamine koolieelses lasteasutuses, 2010) jm on laste peamiste füüsilise julgeoleku riskidena käsitletud järgmisi:

- traumaohht (kukkumisest, löögist, muljumisest jms)
- lämbumisoht (riietus, toit, plastikaatkotid, uppumine jms)
- põletusoht (kuum toit ja jook, kuum kraanivesi, lahtine tuli, küttekehad, elekter jms)
- mürgistus- ja söövitusoht (toit, mürgised taimed, ravimid, kemikaalid jms)
- allergiaoht (õietolm, putukad jms)
- löike- ja hammustusvigastuste oht (t erariistad, loomad, roomajad, putukad jms).

Koolieelse haridusasutuse laste turvalisusega seotud riskideks on mh ka laste kadumine, laste kaasaandmine suhtlusõigusega lapsevanemale jms.

Koolis on õpilaste turvalisusega seotud riskideks mh ka vägivald ja terrorismioht.

6.1 Assaku Lasteaed

Leid 1: asutusesiseses dokumendis Turvalisuse tegevuskava 2019-2020 ei ole kirjeldatud ja hinnatud kõiki laste füüsilise julgeoleku spetsiifilisi riske.

Leid 2: lapsel on tehniliselt võimalik väljumiseks avada nii maja uks kui piisava käelise osavuse korral ka värava ülemine riiv.

Leid 3: ruumide õhuniiskuse taset ei kontrollita.

Sellekohane seadusandlus:

VV 06.10.2011 määruse nr 131 Tervisekaitsenõuded koolieelse lasteasutuse maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule § 9 lg 5 kohaselt peab lasteruumide siseõhu optimaalne suhteline niiskus olema vahemikus 40% kuni 60%. Talvel võib nädala keskmine suhteline niiskus langeda 25%-ni ja suvel tõusta 70%-ni.

Leid 4: gammakiirguse doosikiirust ei kontrollita.

Sellekohane seadusandlus:

Eelviidatud määruse § 9 lg 4 kohaselt peab gammakiirguse doosikiirus olema alla 0,5 mikrosiiverti tunnis ($\mu\text{Sv/h}$).

Selgitus: gammakiirgus on radioaktiivse kiirguse kõige ohtlikum liik, mis lõhub inimese kehas orgaanilisi molekule, põhjustades kiiritustõbe, geneetilisi mutatsioone ja vähki. Eriti ohtlik on gammakiirgus lastele, kuna arenevate organismide aktiivse rakupooldumise tulemusena levib gammakiirguse tekitatud geneetiline defekt kiiresti.

6.2 Vaida Põhikool

Leid 1: õpilastega seotud riskide analüüs ja selle alusel koostatav tegevuskava kui vastavalt riske hindava ja maandava ennetustegevuse meetmed puuduvad. Olemas on põhjalik dokument

Hädaolukorra lahendamise plaan, kuid see on juhend riski realiseerumisele järgnevateks tegevuseks.

Leid 2: nähtavale kohale ei ole paigutatud nõutavat teavet esmaabi kohta: esmaabi andmise juhised,

hädaabinumber 112 ning esmaabiandja nimi ja telefoninumber.

Leid 3: treppidel ei ole esimene ja viimane aste märgistatud.

Leid 4: ruumide õhuniiskuse taset ei kontrollita (vt selgitus p 6.1).

Leid 5: gammakiirguse doosikiirust ei kontrollita (vt selgitus p 6.1).

6.3 Jüri Gümnaasium

Leid 1: õpilastega seotud riskide analüüs ja selle alusel koostatav tegevuskava kui vastavalt riske hindava ja maandava ennetustegevuse meetmed puuduvad. Olemas on põhjalik dokument

Hädaolukorra lahendamise plaan, kuid see on juhend riski realiseerumisele järgnevateks tegevuseks.

Leid 2: keemiaklassis olid kemikaalide kapil võtmed ees.

Leid 3: tööõpetusklassis ei ole kõigil seadmetel ohutusmärgistust.

Leid 4: sisenevaid võõraid ei registreerita.

Leid 5: gammakiirguse doosikiirust ei kontrollita (vt selgitus p 6.1).

6.4 Järveküla Lasteaed (Järveküla maja)

Leid 1: ruumide- ja personalipõhises riskianalüüsis ei ole piisavalt käsitletud lastega seotud spetsiifilisi riske.

Leid 2: puudub riskianalüüsi alusel koostatav tegevuskava (meetmed, ajakava, teostajad).

Leid 3: nähtavale kohale ei ole paigutatud nõutavat teavet esmaabi kohta: esmaabi andmise juhised,

hädaabinumber 112 ning esmaabiandja nimi ja telefoninumber.

Leid 4: töötajate juhendamine ja väljaõpe (kuupäev, sisu, töötaja allkiri) ei ole registreeritud kirjalikult (või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis).

Leid 5: ei ole korraldatud tervisekontrolli töötajatele, kes üle 50% tööpäevast kasutavad kuvarit (nõutav nelja kuu jooksul tööle asumisest).

Leid 6: töötajaid ei ole teavitatud riskianalüüsi tulemustest ja tervisekahjustuste vältimiseks rakendatavatest abinõudest.

Leid 7: gammakiirguse doosikiirust ei kontrollita (vt selgitus p 6.1).

KOKKUVÕTE

1 sisekontrollimeetmete ja riskide suhet ei ole võimalik hinnata, kuna lastega seonduvate spetsiifiliste riskide analüüs jätab soovida kõigis sisekontrolliga hõlmatud asutustes.

Olemasolevad riskianalüüsid on peamiselt asutuse personalipõhised (pedagoogid, köögi-, koristus- ja majandustöötajad), kõiki lastega seonduvaid olulisi riske neis ei käsitleta.

Sellekohane seadusandlus:

Koolieelse lasteasutuse direktor on kohustatud korraldama lasteasutuses laste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks ja keskkonna ohutuse hindamiseks riskianalüüsi (SM 24.09.2010 määrus nr 61 Tervisekaitsenõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale § 5 lg 2) ning esitama selle tulemused ja ülevaate kavandatud ning läbiviidud tegevustest nõudmisel riikliku järelevalve tegijale (sama, lg 5)..

Koolidele ei ole riskianalüüsi nõue VV 30.05.2013 määruuses nr 84 Tervisekaitsenõuded koolidele küll sõnaselgelt sätestatud, kuid määruse § 8 lg 7 viitab selle eeldatavale olemasolule (Õppetöökohtade vahekaugus peab vastama riskianalüüsi tulemustele ning masinate ja seadmete kasutamishendide nõuetele).

Oluline tähelepanek: lastega seonduvate oluliste riskide olemasolu ning nende tuvastamise, hindamise, ennetamise ja maandamise vajalikkust tõendab veenvalt kõigi sisekontrollis hõlmatud asutuste sisemine dokument Hädaolukorra lahendamise plaan, milles on kirjeldatud tegevused selliste ülitõsiste riskide realiseerumisel nagu lapse kadumine, äkkrünnak, pommiähvardus, vägivalla- ja surmajuhtum jms.

2 kriisolukorras tegutsemise abinõud on piisavad.

Kõigis sisekontrolliga hõlmatud asutustes on olemas põhjalik juhend Hädaolukorra lahendamise plaan ning on läbi viidud kriisiõppusi.

3 esineb tegevuse mittevastavust regulatsioonidele ja kordadele

Mitte kõigis sisekontrolliga hõlmatud asutustes ei ole koostatud tegevuskava riskide maandamiseks, paigutatud nähtavale kohale nõutavat teavet esmaabi kohta ja ohutusmärgistust, ei ole registreeritud juhendamine ja väljaõpe, ei ole tehtud nõutavat tervisekontrolli ja töötajate teavitamist.

4 gammakiirguse doosikiiruse näitaja vastavust lubatule ei ole kontrollitud üheski sisekontrolliga hõlmatud asutuses.

Kiirguskeskuse aruande Joogivee radioaktiivsusest põhjustatud terviseriski hinnang (2005) kohaselt võetakse radionukliide sisaldavast kambrium-vendi põhjakihist vett ka Rae vallas, mistõttu on vajalik kontrollida ülalnimetatud näitaja taset vastavate (vee-ettevõtja?) spetsialistide poolt.

<https://www.terviseamet.ee/sites/default/files/contenteditor/>

vanaveeb/Kasulikku/Keskkonnatervis/Radioaktiivsus_Eesti_keskkonnas.pdf

Oluline tähelepanek. koolides, kus veel ei ole, on otstarbekas sisse seada anonüümse teavitamise kanal (Jüri Gümnaasiumis on selleks nn murekast), mis võimaldaks õpilasel teada anda enda või kaasõpilase probleemidest (nt võimalikust kooli- või küberkiusamisest, enesetapu- või terrorismiplaanist jms) ning asutuse juhtkonnal ja psühholoogil kiiret ja adekvaatset tegutsemist nende lahendamisel.

Eva Metsaots

Nõukoda OÜ

ARUANNE

Rae valla asutuste sisekontrollist

Läbiviimise aeg: november-detsember 2018 ja jaanuar 2019

1 Sisekontrolli eesmärk

Sisekontrolli eesmärgiks on tagada, et sisekontrollimeetmed toimiksid ja annaksid põhjendatud kindlustunde riskide maandatusest aktsepteeritavale tasemele.

Valla asutuste sisekontrolli konkreetseteks ülesanneteks oli hinnata:

- sisekontrollisüsteemi meetmete olemasolu ja piisavust
- sisekontrollisüsteemi rakendamist ja selle tulemuslikkust
- tegevuse vastavust regulatsioonidele ja kordadele
- sisekontrollimeetmete ja riskide vahelist suhet.

2 Sisekontrollimeetmed

Sisekontrolli meetmete olemasolu ja piisavust hinnati kolmel tasemel:

organisatsiooniülesel - kõik kontrollikeskkonda kuuluvad meetmed, nt erinevad poliitikad ja protseduurid, asutuse põhimäärus, töökorralduse reeglid ja/või töösisekorraeskiri, raamatupidamise sise-eeskiri, vara kasutamise kord, kodukord, asjaajamise kord jm normdokumendid.

protsessi tasemel - protsessiomanike poolt rakendatud meetmed protsessi eesmärkide saavutamist ohustavate riskide maandamiseks, nt lepingute sõlmimine, hinnakirjade kehtestamine, teatud tegevuste või tehingute üle järelevalve teostamine.

tegevuse tasemel - üksiktegevuste soorituse tagamisele suunatud meetmed, nt ametijuhendid, autoriseerimine, tehingute aktsepteerimine, alg- ja koondokumentide koostamine, funktsioonide lahususe tagamine jms.

3 Rakendatud protseduurid

- vestlus asjaomaste isikutega
- sisekontrollisüsteemi rakendatuse kontroll-küsimustikud

- sisekontrollimeetmete piisavuse hindamine
- sisekontrollimeetmete rakendatuse kontroll.

Vara kasutuse (rendile andmise) sisekontrollimeetmete rakendatuse pistelisel dokumentaalsel kontrollil oli aluseks 2018.a novembri või detsembri kohta koostatud dokument Arvete koostamise alusmaterjal, arve saajate kasutuslepingud ning (olemasolul) kasutusaja arvestus (Rae Spordikeskuses elektrooniline broneeringu- ja arvestussüsteem ning dokument Läbimüügi aruanne).

Eelnimetatud dokumentide alusel analüüsiti:

- kasutaja lepingulise esindaja ja lepingu allkirjastaja volituse olemasolu (äriregistri andmetel)
- lepingute sisulist asjakohasust (lepingu ese, hind, tingimused) ja ajalist kehtivust
- kasutusaega lepingus, kasutusaja arvestuses, arveks esitatud (akteeritud) kasutusaega
- hinda lepingus, hinda hinnakirjas ja arveks esitatud hinda
- hinnasoodustuse kohaldamise õiguspärasust.

4 Sisekontrolli valdkonnad

Analüüsiti protsesse ja tegevusi järgmises valdkonnades:

4.1 Vara kasutamine, sh

- vara rendile andmine
- lepingute sõlmimine ja muutmine
- soodustuste tegemine
- vara kasutamise arvestus
- tehingud sularahas, sularaha käitlemine
- varalise vastutuse kohaldamine
- vara kasutamine isiklikuks otstarbeks
- vara inventeerimine
- vara eemaldamine kasutusest

4.2 Muu tulu

- teenuse müük (toitlustus, garderoobikappide rent jms)
- kauba müük (õpilaspiletid, töövihikud, uksepääsmed, koolivorm jms)
- tehingud sularahas, sularaha käitlemine

4.3 Kulude tegemine, sh

- kulude algatamine
- kulude aktsepteerimine (kooskõlastamine ja kinnitamine)

- funktsioonide lahusus
- kulude jälgimine
- kulude limiidid
- soetatud vara arvele võtmine
- tehingud sularahas, sularaha käitlemine
- vara rendile võtmine
- tööandja huvides tehtud kulutused

4.4 Nõuete käsitlemine, sh

- laekumiste jälgimine
- nõuete sissenõudmine
- lepinguliste sanktsioonide rakendamine.

5 Sisekontrolli leiud

Alljärgnevalt on asutuste kaupa esitatud neis sisekontrollis läbi vaadatud üksikjuhtumite arv (lepingud, kasutusaaja arvestus ja akteeritud kasutusaeg) ning loetletud leitud kõrvalekalded ja/või küsitavused.

5.1 Rae valla Spordikeskus

Ruumide kasutamise 3 üksikjuhtumit.

Ilmnes, et:

- 1) kohaldatud laste ja noorte hinnasoodustusel puudub dokumentaalne alus (Spordiklubi Fortuna MTÜ täiskasvanutele broneeritud ujula kasutus 25 eur/h on akteeritud soodushinnaga 12 eur/h)
- 2) kasutaja lepinguline esindaja ei ole kasutaja juhatuse liige (BalancedBody OÜ), puudub viide volitusele.

Kassaprogrammis kasutatavad hinnad vastavad kehtestatud hinnakirjale (Rae Vallavalitsuse 14.08.18 korralduse nr 1021 lisa 1)

Kasutusaeg läbimüügiaruannetes ja akteeritud kasutusaeg vastavad lepingulistele kasutusaegadele.

5.2 Jüri Gümnaasium

Ruumide kasutamise 3 üksikjuhtumit (2 lepingulist ja 1 ühekordne internetibroneering).

Leide ei ole.

Kooli kodulehel oli üleval aegunud hinnakiri.

5.3 Peetri Lasteaed-Põhikool

Ruumide kasutamise 3 üksikjuhtumit.

Ilmnes, et:

- 1) ruumide kasutamise arvestust ei peeta ja tegelikku kasutamist ei kontrollita, andmed kasutamisaja kohta esitab kasutaja
- 2) akteeritud hind ei vasta hinnakirjale ja lepingulisele hinnale (Laste ja Noorte Õppekeskus MTÜ - akteeritud hind 4 eur/h, saali 60 min soodushind lepingus ja hinnakirjas on 7 eur)
- 3) lepingu kehtivusaeg lõppes 11.05.2018 (Noorte Muusikute Arendamise Klubi MTÜ), kuid 2018.a detsembris on akteeritud kasutusaega 79 tundi
- 4) lepingu kehtivusperioodi ja akteeritud kasutusaaja vahel on vastuolu (Minu Tantsukool MTÜ lepingu kehtivusperiood on 05.09.-07.12.2018 ja 02.01.–10.05.2019 kasutusaajaga E 0,5 h, T 2 h ja N 3 h (e 5,5 h nädalas), kuid 2018.a detsembris on akteeritud kasutusaega 23 tundi)

5.4 Võsukese Lasteaed

Ruumide kasutamise 8 üksikjuhtumit.

Ilmnes, et

- 1) ruumide kasutamise arvestust ei peeta ja tegelikku kasutamist ei kontrollita, andmed kasutamisaja kohta esitab kasutaja
- 2) vara kasutamislepingutes ei ole kirjas kasutaja esindajat
- 3) lepingute sõlmimisel ei ole kontrollitud lepingule alla kirjutanud isiku esindusõigust
MTÜ Tallinna Kalevi Jalgpallikooli lepingule kasutajana alla kirjutanud isik ei ole selle juhatuse liige, puudub viide volitusele
- 4) arve saaja (tegelik kasutaja?) erineb lepingulisest (leping on Värvimäng MTÜ-ga, arve esitatakse Värvid ja Mäng OÜ-le, juhatuse liige mõlemas on sama isik)
- 5) arveks esitatud (akteeritud) kasutusaeg on kahel juhul väiksem ja ühel juhul suurem lepingulisest, puudub viide lepingu muudatusele

MTÜ Tallinna Kalevi Jalgpallikool – lepinguline 3 h,; akteeritud 1,5 h

MTÜ Värvimäng - lepinguline 6 h, akteeritud 5,25 h

MTÜ Laste Arengu- ja tugikeskus – lepinguline 6,75 h, akteeritud 7 h.

5.5 Lagedi Lasteaed

Ruumide kasutamise 3 üksikjuhtumit.

Ilmnes, et:

- 1) lepingus ei ole sätestatud, kas ruumi kasutatakse täiskasvanute või laste tarbeks, millest sõltub 50%-lise soodustuse kohaldamise õigus (Lastekoolitus OÜ, Tähemaa OÜ, Fitcenter OÜ)
- 2) lepingute esemeks on nn pool saali (võimlemissaal või muusikasaal), kuid lepingus on üüritasu (teenuse hind) tarbetu liiasusena toodud ka terve saali kohta (Lastekoolitus OÜ, Tähemaa OÜ, Fitcenter OÜ)

- 3) lepingu ese on muusikasaali üürimine, kuid üüritasu (teenus hind) on lepingus esitatud võimlemissaali kohta, mis numbriliselt on küll sama (Lastekoolitus OÜ)
- 4) lepingus sätestatud üüriperiood/kasutusaeg on pikem lepingu kehtivusperioodist (Tähemaa OÜ, Fitcenter OÜ)
- 5) lepingu kehtivusperiood 05.02-28.05.18 on lõppenud (Lastekoolitus OÜ)
- 6) ruumi lepinguline ja tegelik kasutusaeg on erinevad (Lastekoolitus OÜ lepinguline ühe kasutuskorra kestus on 1,25 h, akteeritud aeg 0,58 h).

5.6 Lagedi Kool

Lagedi Kooli ruumide kasutamise mõlemad lepingud.

Ilmnes, et:

- 1) lepingutes ei ole sätestatud, kas ruumi kasutatakse täiskasvanute või laste tarbeks, millest sõltub 50%-lise soodustuse kohaldamise õigus (Mängides Targaks MTÜ ja Huvistuudio Õhin MTÜ)
- 2) lepingus ei ole sätestatud kasutusaega – nädalapäeva, kellaega (Huvistuudio Õhin MTÜ).

ASUTUSTE SISEKONTROLLI KOKKUVÕTE

Sisekontrolli meetmete olemasolu ja piisavus

Valla põhimääruse § 83 lg 9 kohaselt otsustab hinnakirja alusel vara kasutusse andmise vara haldav asutus. Vald on kehtestanud vara rendile andmise hinnakirja (VV 04.09.18 korraldus 1130).

Vara kasutamise sisekontrolli meetmed ei ole piisavad. Päril karmilt öeldud

Vara valdava asutuste tasemel puudub regulatsioon, mis sätestaks, kuidas peab toimuma kasutuslepingute sõlmimine ja muutmine, millised on lepingu kohustuslikud elemendid, sh hinnasoodustust võimaldavad asjaolud, kuidas toimub vara tegeliku kasutuse arvestus ja kontroll.

Sularahaliste tehingute tegemise reeglistik on sätestatud valla raamatupidamise sise-eeskirja punktis 6.1.1.

Sisekontrolli meetmed on piisavad ning pistelisest dokumentaalsest kontrollist nähtuvalt on neid järgitud.

Kulude tegemise sisekontrolli meetmed on sätestatud valla raamatupidamise sise-eeskirja punktis 5.

Meetmeid võib hinnata piisavaks. Nende rakendatuse dokumentaalset kontrolli ei teostatud, kuna asutuste kulude tegemisega seonduvat vaadeldi sisekontrolli tööplaani väliselt.

Nõuete arvestuse põhimõtted on sätestatud valla raamatupidamise sise-eeskirja punktis 6.2, mille lg 11 kohustab asutuse juhti tegelema oma valdkonna võlglastega.

Asutustes puuduvad nõuete käsitlemise sisekontrolli meetmed, so ei ole sätestatud reeglistikku, kuidas tuleb võlgnevusi sisse nõuda, milliste meetmete abil ja kanalite kaudu, tegevuse ajalised gradatsioonid ja lepinguliste sanktsioonide rakendamise korda.

Tegevuse vastavus regulatsioonidele ja kordadele

Olemasolevaid sisekontrolli meetmeid on tulemuslikult järgitud, olulisi kõrvalekaldeid ei esinenud.

Sisekontrollimeetmete ja riskide vaheline suhe

Riskide hindamisel (vt 10.12.2018 Aruanne riskide hindamise kohta) hinnati valdkondade tegevuste riske 10-pallisel skaalal eraldi kahes aspektis: riski realiseerumise mõju ja tõenäosus.

Riski, et vara antakse rendile vallale kahjulikel tingimustel hinnati madalaks (mõju 3, tõenäosus 4).

Vara kasutamise sisekontrolli meetmete puudumine/mittepiisavus võib tähendada, et pikemas perspektiivis on selle risk kumuleeruv mõju hinnatust kõrgem.

Riski, et vara antakse rendile pädeva otsuseta hinnati väheoluliseks (mõju 3, tõenäosus 4).

Riski hinnang leidis kinnitust, kõik pisteliselt kontrollitud kasutuslepingud olid allkirjastatud vara haldava asutuste juhi poolt.

Riski, et tegevused tähtjaks tasumata nõuete sissenõudmiseks ei ole piisavad, hinnati madalaks (mõju 3, tõenäosus 6).

Riski realiseerumise üle keskmise suur tõenäosus leidis kinnitust ja enamgi veel, asutuste tasandil puudub nõuete käsitlemise reeglistik.

Tähelepanu osutamine: kui asutuse töötajale on pandud varaline vastutus, tuleb järgida TLS § 75 lõikes 2 sätestatut:

Varalise vastutuse kokkulepe kehtib üksnes juhul, kui:

- 1) see on sõlmitud kirjalikult;
- 2) see on ruumiliselt, ajaliselt ja esemeliselt mõistlikult ning töötajale äratuntavalt piiritletud;
- 3) töötajale usaldatud varale on ligipääs ainult töötajal või kindlaksmääratud töötajate ringil;
- 4) on kokku lepitud vastutuse rahalises ülempiiris;
- 5) tööandja maksab töötajale vastutuse ülempiiri arvestades mõistlikku hüvitist.

Eva Metsaots

Nõukoda OÕ